

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับค่าครองชีพ (กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558)

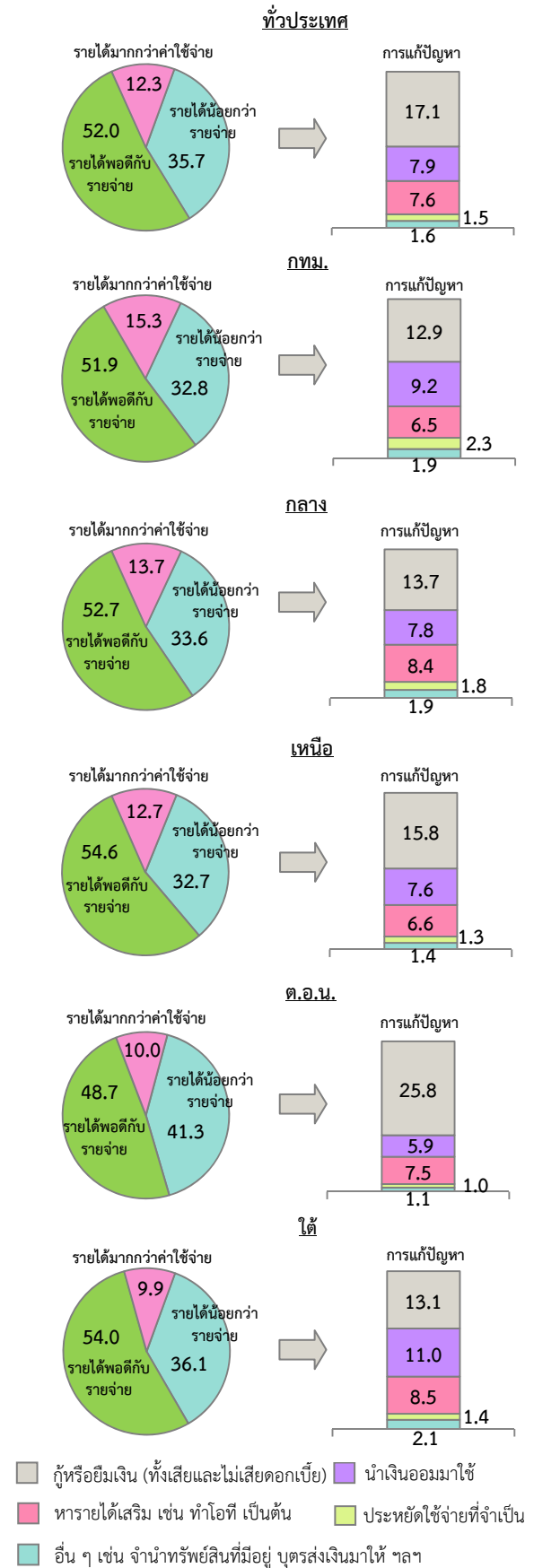
“ปัญหาปากท้อง ค่าครองชีพ” เป็นเรื่องที่ทุกรัฐบาลให้ความสำคัญและเป็นปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไขโดยเร็ว รัฐบาลชุดปัจจุบันนำโดย พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้เข้ามาบริหารประเทศ และมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าว โดยได้ดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือค่าครองชีพของประชาชน เช่น การขยายมาตรการให้บริการรถโดยสารประจำทาง (ขสมก.) ไม่ปรับอากาศฟรีใน กทม. และปริมณฑล การขยายมาตรการให้บริการรถไฟชั้น 3 ไม่ปรับอากาศฟรี และธงฟ้าราคาประหยัด เป็นต้น

สำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับค่าครองชีพ (กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558) โดยต้องการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และสะท้อนปัญหา และผลกระทบที่ได้รับจากภาวะค่าครองชีพในปัจจุบัน โดยข้อมูลที่ได้จะสะท้อนให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน และกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นการสำรวจด้วยตัวอย่างแบบ Stratified Three - Stage Sampling โดยส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติไปสัมภาษณ์สมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปทุกจังหวัดทั่วประเทศ ครัวเรือนละ 1 ราย ระหว่างวันที่ 7-9 กุมภาพันธ์ 2558 ได้จำนวนประชาชนตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 5,800 ราย โดยมีผู้ตอบสัมภาษณ์เป็นหญิง(ร้อยละ 57.1) ชาย(ร้อยละ 42.9) มีอายุ 18-39 ปีร้อยละ 33.9 ส่วนที่เหลือมีอายุ 40 ปีขึ้นไป(ร้อยละ 66.1) มีการศึกษาดำรงต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 85.4 และปริญญาตรีขึ้นไปมีร้อยละ 14.6 ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ 9.0 พนักงานลูกจ้างเอกชนร้อยละ 18.1 ค่าขาย/ธุรกิจส่วนตัวร้อยละ 26.7 เกษตรกรร้อยละ 21.9 รับจ้างทั่วไป/กรรมกรร้อยละ 8.2 นักเรียน/นักศึกษาร้อยละ 3.8 สำหรับผู้ที่ว่างงาน และพ่อบ้านแม่บ้านที่อยู่บ้านเฉยๆ มีร้อยละ 0.8 และ 11.5 ตามลำดับ ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 10,001 บาทมีร้อยละ 30.3 รายได้ 10,001-30,000 บาทมีร้อยละ 53.8 รายได้มากกว่า 30,001 บาทขึ้นไปมีร้อยละ 15.9 ซึ่งสามารถสรุปผลการสำรวจได้ดังนี้

1. รายได้และค่าใช้จ่ายของครัวเรือน

ในปัจจุบัน (กุมภาพันธ์ 2558) ที่ราคาน้ำมันลดลงค่อนข้างมาก เทียบกับช่วงที่น้ำมันมีราคาแพง พบว่า ครัวเรือนประมาณครึ่งหนึ่งมีรายได้พอดีกับค่าใช้จ่าย (ร้อยละ 52.0) ส่วนครัวเรือนที่มีรายได้มากกว่าค่าใช้จ่ายมีเพียงร้อยละ 12.3 เท่านั้น ขณะที่ครัวเรือนประมาณ 1 ใน 3 ที่มีรายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่าย (ร้อยละ 35.7) ซึ่งในจำนวนนี้ได้แก่ปัญหารายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่าย โดยการกู้หรือยืมเงินทั้งเสียดอกเบี้ยและไม่เสียดอกเบี้ยมากกว่าวิธีอื่น เมื่อพิจารณาเป็นรายภาค พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสัดส่วนครัวเรือนที่มีรายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่ายสูงกว่าภาคอื่น (ร้อยละ 41.3) ขณะที่ภาคอื่นมีประมาณ 1 ใน 3 เท่านั้น

แผนภูมิ 1 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามรายได้และค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในปัจจุบัน (ก.พ. 58) ที่น้ำมันมีราคาตกลง เทียบกับช่วงที่น้ำมันมีราคาแพง เป็นรายภาค

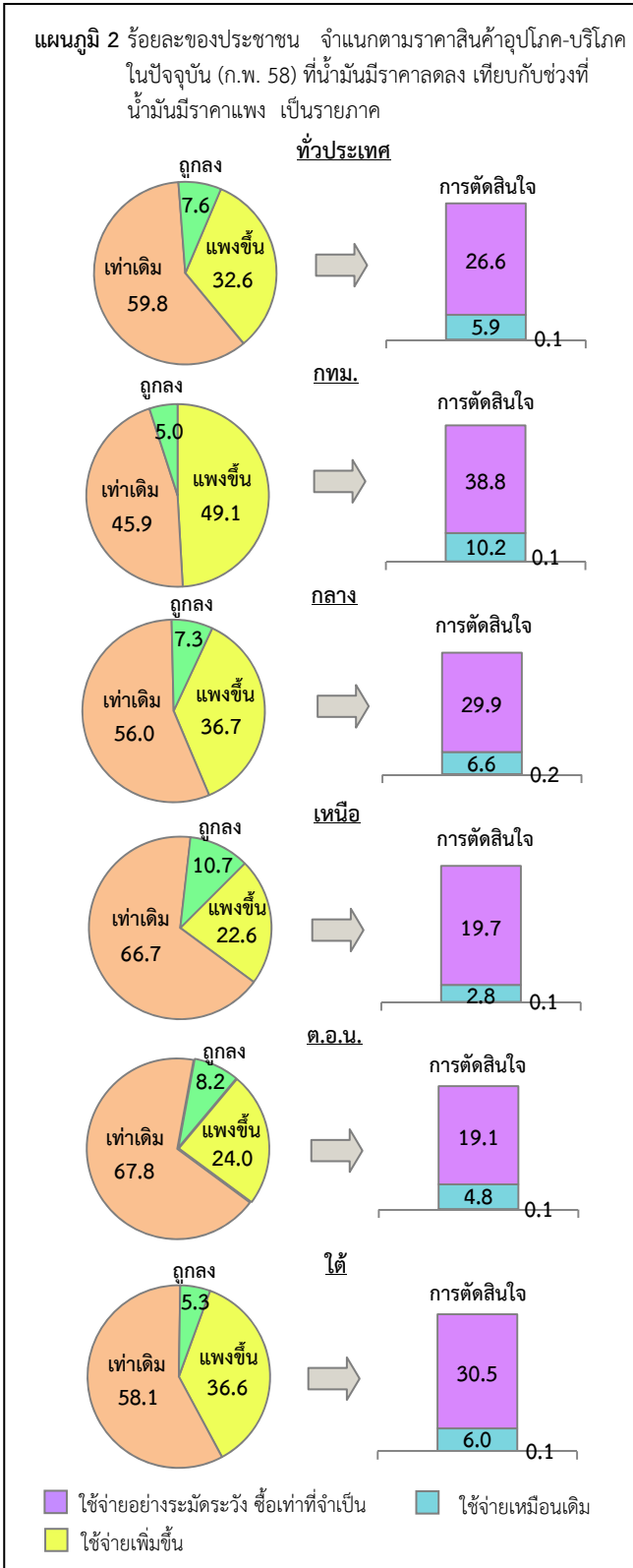

■ กู้หรือยืมเงิน (ทั้งเสียและไม่เสียดอกเบี้ย) ■ นำเงินออมมาใช้
 ■ หารายได้เสริม เช่น ทำโอที เป็นต้น ■ ประหยัดค่าใช้จ่ายที่จำเป็น
 ■ อื่น ๆ เช่น จำนำทรัพย์สินที่มีอยู่ บูดสงเงินมาให้ ฯลฯ

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาสินค้าอุปโภค-บริโภค

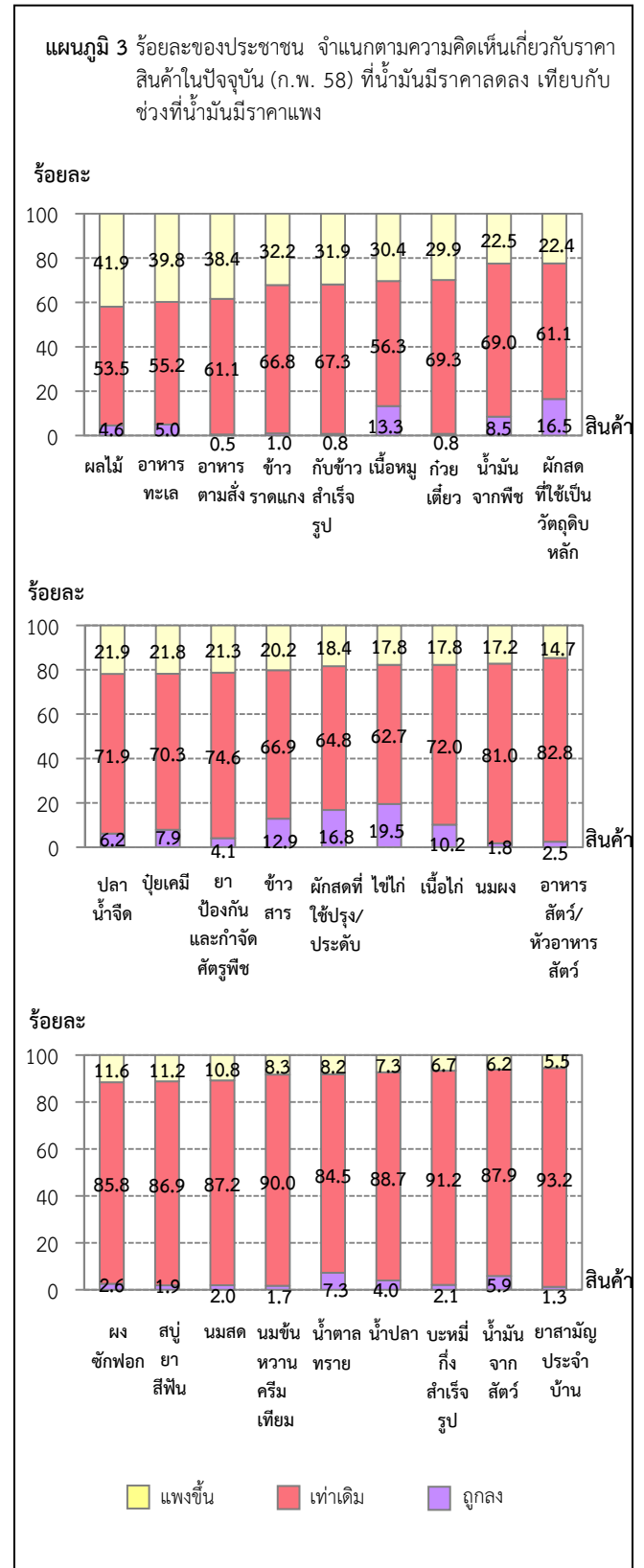
1) ราคาสินค้าในภาพรวม

ในปัจจุบัน (กุมภาพันธ์ 2558) ที่ราคาน้ำมันลดลง เทียบกับช่วงที่น้ำมันมีราคาแพง ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าสินค้าอุปโภค-บริโภคในภาพรวมมีราคาเท่าเดิม(ร้อยละ 59.8) มีไม่มากนักที่เห็นว่ามีราคาถูกลง(ร้อยละ 7.6) ส่วนผู้เห็นว่าสินค้าราคาแพงขึ้นมีร้อยละ 32.6 ซึ่งในจำนวนนี้มีการตัดสินใจในการซื้อสินค้า โดยการใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง ซื้อเท่าที่จำเป็นมากกว่าวิธีอื่น

2) ราคาสินค้าในแต่ละประเภท

สำหรับสินค้าที่ประชาชนเห็นว่ามีราคาแพงขึ้นในปัจจุบัน (กุมภาพันธ์ 2558) ที่น้ำมันมีราคาลดลง 5 อันดับแรก คือ ผลไม้ (ร้อยละ 41.9) อาหารทะเล เช่น กุ้ง ปลาหมึก หอย ฯลฯ (ร้อยละ 39.8) อาหารตามสั่ง (ร้อยละ 38.4) ข้าวราดแกง(ร้อยละ 32.2) และกับข้าวสำเร็จรูป(ร้อยละ 31.9)

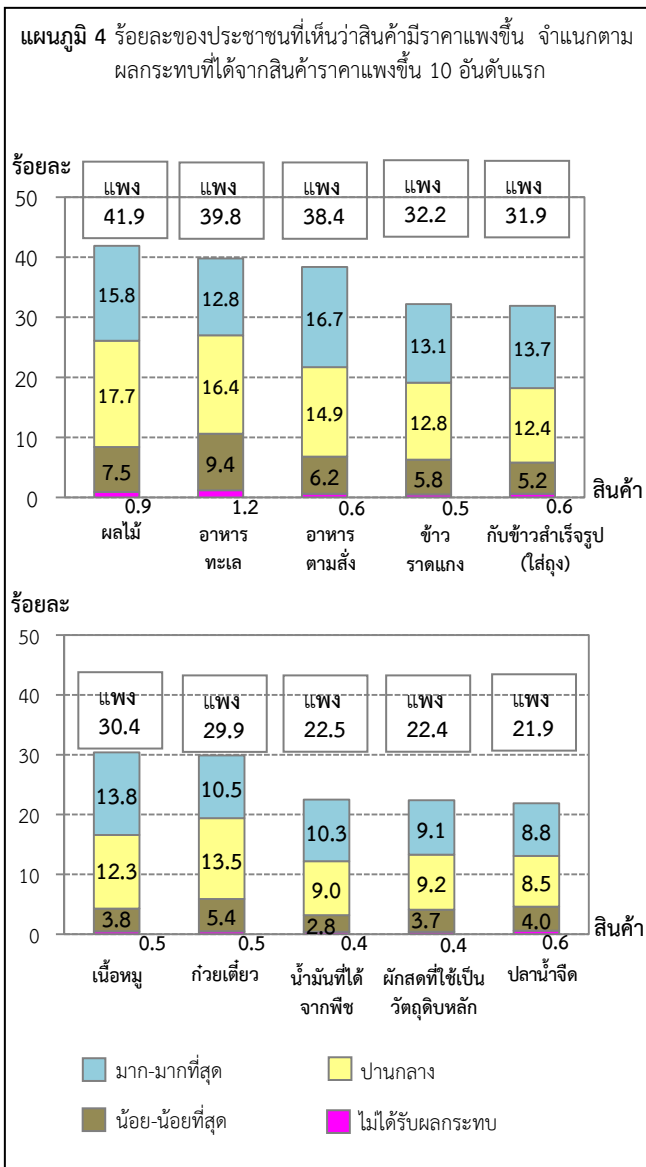

ทั้งนี้ ประชาชนเห็นว่าสินค้าที่มีราคาแพงขึ้น 3 อันดับแรก ระบุว่าได้รับผลกระทบแตกต่างกัน ดังนี้

- ผลไม้ ประชาชนที่เห็นว่าผลไม้มีราคาแพงขึ้น(ร้อยละ 41.9) ซึ่งในจำนวนนี้ได้รับผลกระทบมาก-มากที่สุดร้อยละ 15.8 ปานกลางร้อยละ 17.7 และน้อย-น้อยที่สุดร้อยละ 7.5 มีเพียงร้อยละ 0.9ที่ไม่ได้รับผลกระทบ

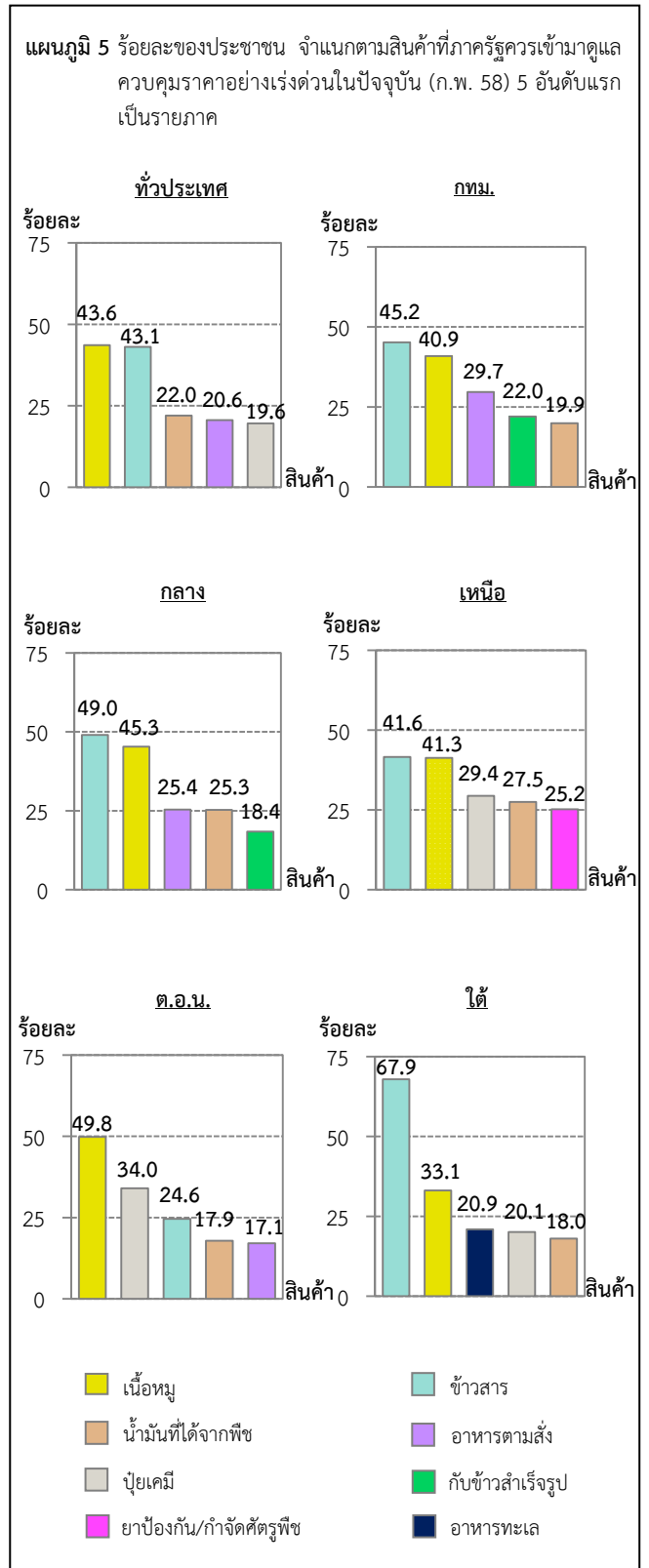
- อาหารทะเล เช่น กุ้ง ปลาหมึก หอย ฯลฯ ประชาชนที่เห็นว่าอาหารทะเลมีราคาแพงขึ้น(ร้อยละ 39.8) ซึ่งในจำนวนนี้ได้รับผลกระทบมาก-มากที่สุดร้อยละ 12.8 ปานกลางร้อยละ 16.4 และน้อย-น้อยที่สุดร้อยละ 9.4 มีเพียงร้อยละ 1.2ที่ไม่ได้รับผลกระทบ

- อาหารตามสั่ง ประชาชนที่เห็นว่าอาหารตามสั่งมีราคาแพงขึ้น(ร้อยละ 38.4) ซึ่งในจำนวนนี้ได้รับผลกระทบมาก-มากที่สุดร้อยละ 16.7 ปานกลางร้อยละ 14.9 และน้อย-น้อยที่สุดร้อยละ 6.2 มีเพียงร้อยละ 0.6 ที่ไม่ได้รับผลกระทบ

3. สินค้าที่รัฐบาลควรเข้ามาดูแลควบคุมราคาอย่างเร่งด่วน

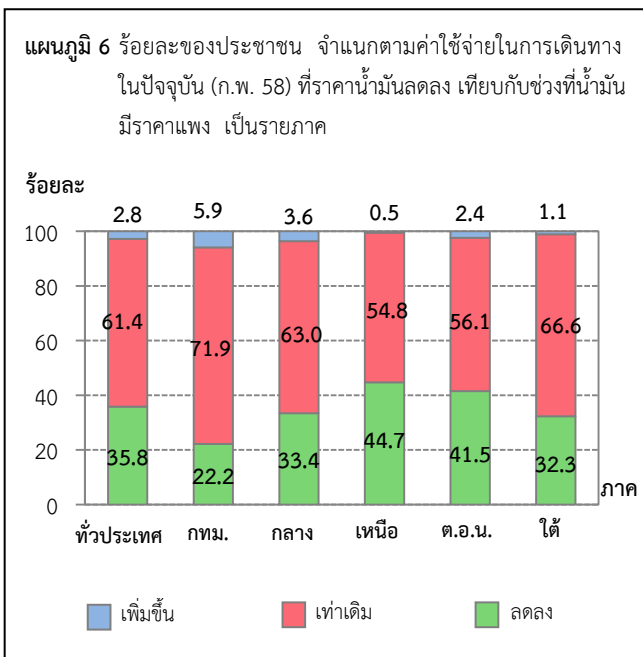
สินค้าที่ประชาชนต้องการให้ภาครัฐเข้ามาดูแลควบคุมราคาอย่างเร่งด่วน 5 อันดับแรก คือ เนื้อหมู(ร้อยละ 43.6) ข้าวสาร (ร้อยละ 43.1) น้ำมันที่ได้จากพืช เช่น น้ำมันปาล์ม ถั่วเหลือง ฯลฯ (ร้อยละ 22.0) อาหารตามสั่ง(ร้อยละ 20.6) และปุ๋ยเคมี(ร้อยละ 19.6)

4. ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

ในปัจจุบัน (กุมภาพันธ์ 2558) ที่น้ำมันมีราคาลดลง ประชาชนมากกว่าครึ่งระบุว่าค่าใช้จ่ายในการเดินทางในชีวิตประจำวันเท่าเดิมไม่แตกต่างจากช่วงที่น้ำมันมีราคาแพง(ร้อยละ 61.4) ส่วนประชาชนประมาณ 1 ใน 3 ระบุว่าค่าใช้จ่ายลดลงกว่าเดิม (ร้อยละ 35.8) มีร้อยละ 2.8 เท่านั้นที่ระบุว่าค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

ประชาชนในทุกภาคส่วนใหญ่เห็นว่าค่าใช้จ่ายในการเดินทางในปัจจุบันมีเท่าเดิมไม่แตกต่างจากช่วงที่น้ำมันมีราคาแพง ส่วนผู้ที่เห็นว่าค่าใช้จ่ายในการเดินทางลดลงมีสัดส่วนสูงกว่าผู้ที่ระบุว่าเพิ่มขึ้น ซึ่งพบได้ในทุกภาค

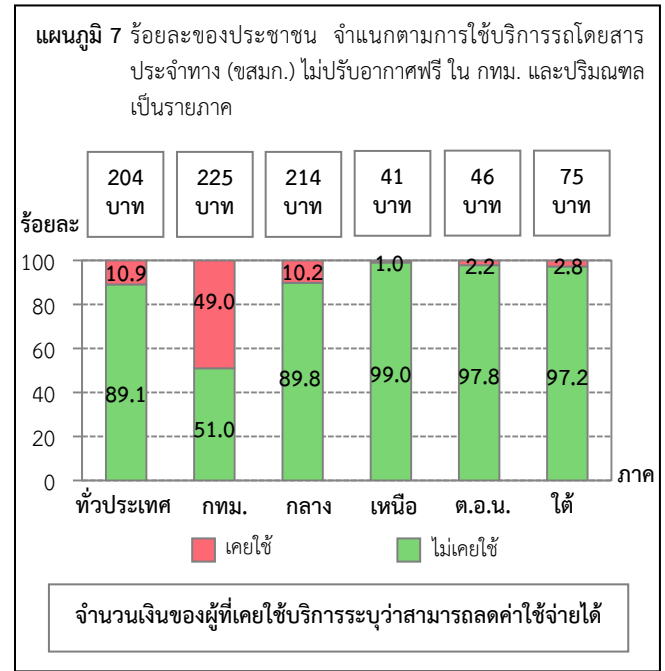

5. มาตรการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

1) มาตรการให้บริการรถโดยสารประจำทาง (ขสมก.) ไม่ปรับอากาศฟรี

การให้บริการรถโดยสารประจำทาง ไม่ปรับอากาศฟรี เป็นมาตรการที่ภาครัฐให้ ขสมก. จัดรถโดยสารประจำทางธรรมดา หรือรถร้อน เพื่อให้บริการประชาชนฟรีในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เมื่อสอบถามประชาชน พบว่า ส่วนใหญ่ระบุว่าไม่เคยใช้บริการดังกล่าว(ร้อยละ 89.1) มีเพียงร้อยละ 10.9 เท่านั้นที่ใช้บริการ โดยผู้ที่ใช้บริการระบุว่าสามารถลดค่าใช้จ่ายได้เฉลี่ย 204 บาทต่อเดือน

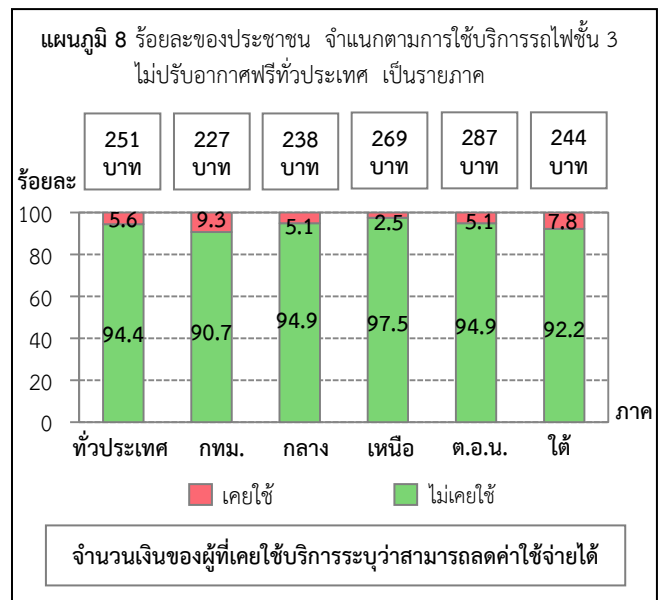
โดยประชาชนในกรุงเทพมหานคร และภาคกลางใช้บริการรถโดยสารประจำทางไม่ปรับอากาศฟรีสูงกว่าภาคอื่น คือ ร้อยละ 49.0 และ 10.2 ตามลำดับ ขณะที่ภาคอื่นมีน้อยกว่าร้อยละ 3

2) มาตรการให้บริการรถไฟฟ้า 3 ไม่ปรับอากาศฟรี

การให้บริการรถไฟฟ้า 3 ไม่ปรับอากาศฟรี เป็นมาตรการที่ภาครัฐให้การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยจัดรถไฟฟ้า 3 ไม่ปรับอากาศฟรีไว้บริการประชาชนทั่วประเทศ โดยเป็นขบวนรถขานเมือง รถธรรมดา และรถรวม เมื่อสอบถามประชาชน พบว่า ส่วนใหญ่ระบุว่าไม่เคยใช้บริการดังกล่าว(ร้อยละ 94.4) มีเพียงร้อยละ 5.6 เท่านั้นที่ใช้บริการ โดยผู้ที่ใช้บริการระบุว่าสามารถลดค่าใช้จ่ายได้เฉลี่ย 251 บาทต่อเดือน

โดยประชาชนในกรุงเทพมหานครใช้บริการรถไฟฟ้า 3 ไม่ปรับอากาศฟรีสูงกว่าภาคอื่น(ร้อยละ 9.3) รองลงมาได้แก่ ภาคใต้(ร้อยละ 7.8) ภาคกลาง(ร้อยละ 5.1) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(ร้อยละ 5.1) ขณะที่ภาคเหนือมีน้อยกว่าภาคอื่น(ร้อยละ 2.5)

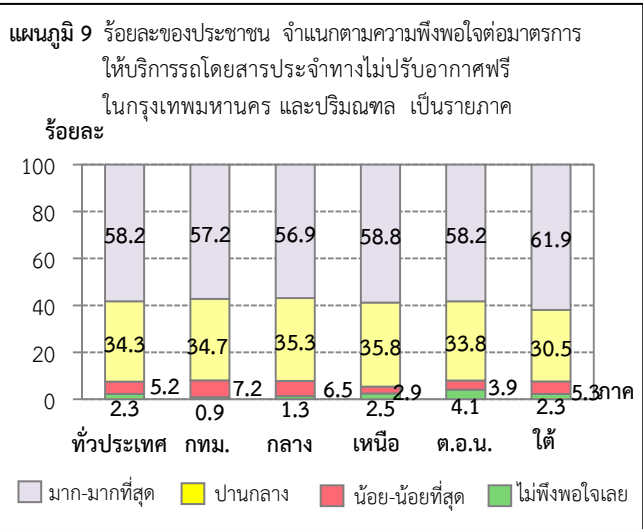

6. ความพึงพอใจต่อมาตรการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

1) มาตรการให้บริการรถโดยสารประจำทาง (ขสมก.)

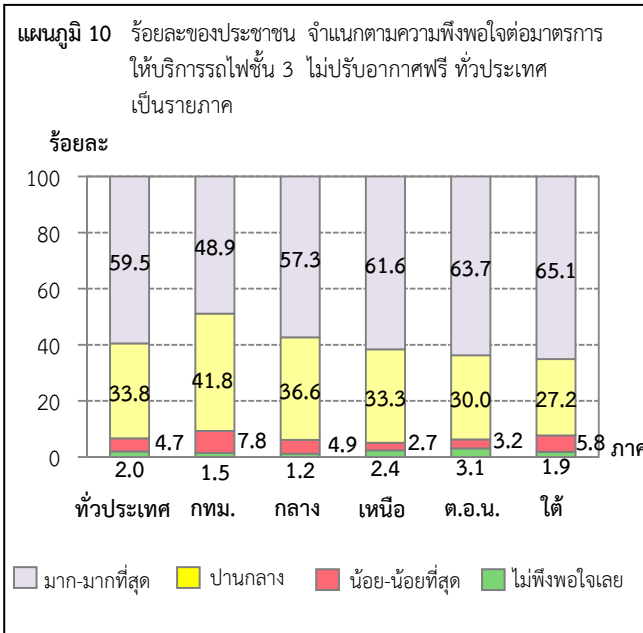
ไม่ปรับอากาศฟรี

ประชาชนร้อยละ 97.7 ระบุว่าพึงพอใจต่อมาตรการให้บริการรถโดยสารประจำทาง ไม่ปรับอากาศฟรีในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (โดยในจำนวนนี้มีความพึงพอใจมาก-มากที่สุดร้อยละ 58.2 ปานกลางร้อยละ 34.3 และน้อย-น้อยที่สุดร้อยละ 5.2 ส่วนผู้ที่ไม่พึงพอใจเลยมีเล็กน้อย(ร้อยละ 2.3

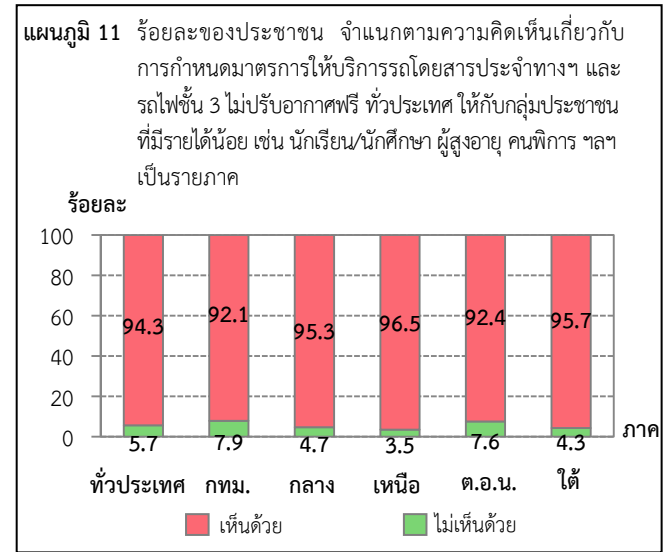
2) มาตรการให้บริการรถไฟฟ้า 3 ไม่ปรับอากาศฟรี

ประชาชนร้อยละ 98.0 ระบุว่าพึงพอใจต่อมาตรการให้บริการรถไฟฟ้า 3 ไม่ปรับอากาศฟรีทั่วประเทศ (โดยในจำนวนนี้มีความพึงพอใจมาก-มากที่สุดร้อยละ 59.5 ปานกลางร้อยละ 33.8 และน้อย-น้อยที่สุดร้อยละ 4.7 ส่วนผู้ที่ไม่พึงพอใจเลยมีเล็กน้อย(ร้อยละ 2.0)

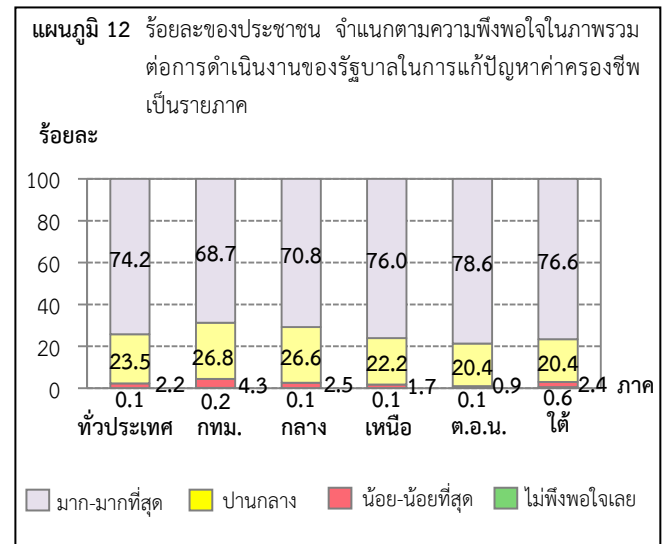
7. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉพาะกลุ่ม

ตามที่รัฐบาลมีแนวทางที่จะกำหนดมาตรการให้บริการรถโดยสารประจำทาง (ขสมก.) ไม่ปรับอากาศฟรีในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมทั้งการให้บริการรถไฟฟ้า 3 ไม่ปรับอากาศฟรีทั่วประเทศ ให้กับกลุ่มประชาชนที่มีรายได้น้อย เช่น นักเรียน/นักศึกษา ผู้สูงอายุ คนพิการ ฯลฯ พบว่า ผลสำรวจประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าว(ร้อยละ 94.3) มีเพียงร้อยละ 5.7 ที่ไม่เห็นด้วย ซึ่งในจำนวนนี้ให้เหตุผลว่าควรให้บริการกับประชาชนทุกกลุ่มไม่ควรจำกัดกลุ่ม

8. ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของรัฐบาลในการแก้ปัญหาค่าครองชีพ

ตามที่รัฐบาลได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาค่าครองชีพของประชาชน เช่น การลดราคาน้ำมัน การให้บริการรถโดยสารประจำทางหรือรถไฟฟ้า 3 ไม่ปรับอากาศ การจำหน่ายสินค้าในวงจรฟ้าราคาประหยัด ฯลฯ พบว่า ประชาชนร้อยละ 99.9 ระบุว่าพึงพอใจ (โดยในจำนวนนี้มีความพึงพอใจมาก-มากที่สุดร้อยละ 74.2 ปานกลางร้อยละ 23.5 และน้อย-น้อยที่สุดร้อยละ 2.2) ส่วนผู้ที่ไม่พึงพอใจเลยมีเล็กน้อย(ร้อยละ 0.1)

9. ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาค่าครองชีพ

ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาค่าครองชีพ ในปัจจุบันที่สำคัญมากที่สุด คือ รัฐบาลควรเข้ามาดูแล ควบคุมราคาสินค้าอย่างจริงจัง(ร้อยละ 80.9) รองลงมาได้แก่ หน่วยงานภาครัฐควรจัดมาตรการราคากฎ เช่น ธงฟ้าราคาประหยัด ฯลฯ (ร้อยละ 40.0) การใช้กฎหมายลงโทษกับพ่อค้า/แม่ค้าที่ขายสินค้าเกินราคา(ร้อยละ 36.3) และการควบคุมราคาสินค้าที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร เช่น ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ฯลฯ (ร้อยละ 33.8) ขณะที่ข้อเสนอแนะอื่นๆ มีร้อยละ 1.7 ได้แก่ การสนับสนุนให้บริโภคนโยบายของประเทศไทย การปรับเงินเดือนให้เหมาะสมกับค่าครองชีพในปัจจุบัน ฯลฯ

